

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci, rozhodl samosoudkyně JUDr. Martinou Radkovou v právní věci žalobce **J. P.**, bytem V. 60, zast. JUDr. Milanem Ostřížkem, advokátem se sídlem v Ostravě, Sadová 553/8, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze, Křížová 25, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 26. 7. 2010, č.j. X, ve věci invalidního důchodu,

t a k t o:

I. Žaloba **se z a m í t á.**

II. Žádný z účastníků **n e m á právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

Správní žalobou napadl žalobce v zákonné lhůtě rozhodnutí žalované ze dne 26. 7. 2010, č.j. X, jímž byly zamítnuty námitky a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 2. 3. 2010. Tímto rozhodnutím žalovaná snížila žalobci invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně, protože žalobce byl podle posudku OSSZ Olomouc ze dne 26. 11. 2009 již jen částečně, a nikoli plně invalidní.

V žalobě žalobce namítal, že obsahem posudku byla neúplná diagnóza, rozhodnutí je v rozporu se zásadami činnosti správních orgánů, že nebyl vyžádán posudek a RTG MUDr. H., žalovaná se nevypořádala se všemi námitkami, žalobci nebyly na žádost vydány kopie ze správního spisu a nebyla hodnocena jeho celková výkonnost, pohyblivost a schopnost vykonávat denní aktivity.

Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě shrnula, že při rozhodování o nároku na invalidní důchod je vázána odbornými lékařskými závěry. K důkazu navrhla žalovaná posudek PK MPSV.

Ze správního spisu a napadeného rozhodnutí soud zjistil, že u žalobce byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou byla séropozitivní revmatická artritida III. stupně b-c s vysokou humorální a klinickou aktivitou, a to ve středně těžké formě. Do 31. 12. 2009 se u žalobce jednalo o

postižení podle kapitoly XV oddílu B položky 1 písm. c) přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb. s poklesem schopnosti soustavné výdělečné činnosti o 50% a od 1. 1. 2010 o postižení podle kapitoly XIII oddílu A položky 2 písm. c) přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb. s poklesem pracovní schopnosti o 55%. Žalovaná v napadeném rozhodnutí poukázala na to, že nemoc žalobce nemá progredující charakter a na dlouhodobou stabilizaci jeho postižení.

Soud nechal přezkoumat zdravotní stav žalobce Posudkovou komisí PK MPSV v Brně. Podle posudku této komise ze dne 25. 2. 2011 žalobce byl invalidní do 31. 12. 2009 částečně a od 1. 1. 2010 ve druhém stupni. Komise dospěla k závěru shodnému s ostatními posudkovými orgány, že ke změně invalidity (z plné na částečnou) došlo dnem 26. 11. 2009. Pokles pracovní schopnosti ohodnotila komise na 55% do 31. 12. 2009 a o 50% od 1. 1. 2010. Žalobce byl u komise osobně vyšetřen.

U jednání soudu dne 22. 3. 2011 vznesl žalobce námitky proti posudku (zejména poukázal na to, že podaný posudek není vypracován nezávislými lékaři, že nebyly dostatečně zhodnoceny zprávy MUDr. H.), navrhl vypracování znaleckého posudku a poté tento návrh jeho právní zástupce změnil na návrh na vypracování srovnávacího posudku.

Podle srovnávacího posudku PK MPSV v Hradci Králové ze dne 26. 9. 2011 žalobce byl invalidní do 31. 12. 2009 částečně a od 1. 1. 2010 ve druhém stupni. Pokles pracovní schopnosti ohodnotila komise na 60% do 31. 12. 2009 a o 60% od 1. 1. 2010. Závěry předchozích odborných posouzení o rozhodující příčině dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu i datu změny invalidity tato komise potvrdila.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. s.ř.s. v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (v souladu s § 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.), tedy ke dni 26. 7. 2010.

Podle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném ke dni 26. 7. 2010, má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu.

Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

Podle § 39 odst. 2 jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla

- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

Podle § 39 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb. se pracovní schopností rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Po zhodnocení provedeného dokazování dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

Na základě zjištěných skutečností dospěl soud k tomuto závěru o skutkovém stavu věci. Žalobce nedosáhl věku 65 let a nebyl invalidní pro invaliditu třetího stupně, na čemž se shodly všechny posudkové orgány, tj. OSSZ Olomouc, lékařská posudková služba žalované v námitkovém řízení i PK MPSV v Brně a PK MPSV v Hradci králové ve shora citovaných posudcích. Všechny tyto posudkové orgány se shodly i na datu změny invalidity a na rozhodující příčině dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce. Ačkoli zde lze shledat rozdíly v procentním ohodnocení míry poklesu pracovní schopnosti, nemají tyto rozdíly vliv na výsledné posouzení, které je určující pro stanovení stupně invalidity.

Soud aplikoval na zjištěný skutkový stav věci shora citovaná zákonná ustanovení účinná ke dni vydání napadeného rozhodnutí žalované. V projednávané věci šlo o to, že žalobci byl přiznán namísto invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně. Proto bylo stěžejním vyřešení skutkové otázky, zda žalobce ke dni 26. 7. 2010 byl invalidní ve třetím stupni či nikoli. Rozhodnutí soudu přitom záviselo především na odborném lékařském posouzení zdravotního stavu žalobce k uvedenému okamžiku. V přezkumném soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnce podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí, která je oprávněna nejen k celkovému posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti žalobce, ale též k posouzení schopnosti soustavné výdělečné činnosti a k zaujetí posudkového závěru o plné invaliditě, částečné invaliditě, jejím vzniku, trvání a zániku. Pokud posudek této posudkové komise splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti posudku, je zpravidla v přezkumném soudním řízení rozhodujícím důkazem. Soud proto při posouzení dochované pracovní schopnosti žalobce k datu vydání přezkoumávaného rozhodnutí vycházel především z posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Brně ze dne 25. 2. 2011 a ze srovnávacího posudku PK MPSV v Hradci Králové ze dne 26. 9. 2011. Posudkové závěry učinily posudkové komise v řádném složení, stanoveném § 3 vyhlášky č. 182/1991 Sb., na základě popsaných komplexních podkladů ke zdravotnímu stavu žalobce a odbornými členy posudkových komisí byli též odborný ortoped a internista, revmatolog.

Podle § 2 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, pro stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti je nutné určit zdravotní postižení, která jsou příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce, a jejich vliv na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Dle odstavce třetího je-li

příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce více zdravotních postižení, jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají; v tomto případě se určí, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.

Podle § 3 odst. 2 vyhlášky č. 359/2009 Sb. v případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce má takový vliv na jeho schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, že pokles pracovní schopnosti pojištěnce je větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů.

Jak vyplývá z citovaných zákonných ustanovení, ke zjištění stavu invalidity bylo nutno prokázat pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. K tomu, aby žalobci nebyl snížen stupeň invalidity a tomu odpovídající výše invalidního důchodu, by musela být prokázána invalidita třetího stupně. Na základě provedených důkazů soud dospěl k závěru, že v takovém rozsahu pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti na straně žalobce ke dni vydání napadeného rozhodnutí nenastal, protože žalobce v této době trpěl séropozitivní, CCP pozitivní erozivní revmatoidní artritidou III. stupně tř. b-c, poté co byl v revmatologické péči od roku 1987. Toto postižení odpovídá postižení uvedenému v kapitole XIII oddílu A položce 2c přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb. a od 26. 11. 2009 do 31. 12. 2009 odpovídalo postižení ustanovení uvedenému v kapitole XV oddílu B položce 1 písm. c) přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb. Posudkové komise řádně vyhodnotily, proč se u žalobce nejednalo o těžší formu onemocnění.

K námitce žalobce o neúplné diagnóze, včetně námítky o porušení etického kodexu zaměstnanců žalované, soud uvádí, že v souladu s principem plné jurisdikce a po provedeném dokazování posudky PK MPSV v Brně a Hradci Králové byla zhodnocena veškerá postižení žalobce a ten již na další neúplnost dokazování v tomto směru nepoukazoval. V posudku PK MPSV v Hradci Králové jsou přímo uvedena v posudkovém závěru postižení horních končetin, drobných kloubů rukou a významné funkční postižení kloubů dolních končetin.

K námitce žalobce, že jeho onemocnění revmatoidní artritidou je nenapravitelné a trvalé, soud uvádí, že toto posudky nezpochybnil, uvedly toliko, že u žalobce jde o dlouhodobě stabilizovaný stav. PK MPSV v Hradci Králové uvedla i přes závažnost onemocnění žalobce, že podle dostupných zpráv jde u něj o potíže kolísavého charakteru a že podle důkazů se nejedná o těžkou revmatoidní artritidu a že nejsou splněna posudková kritéria těžké revmatoidní artritidy. Komise uvedla, že zdravotní stav žalobce byl po zavedené léčbě stabilizován a závažná progrese nebyla k datu 26. 7. 2010 shledána.

K námitce žalobce o porušení zásad činnosti správních orgánů soud uvádí, že

vzhledem k výše uvedené argumentaci neshledal nezákonnost postupů žalované, překročení jeho pravomocí, nezákonný zásah do práv žalobce a rozpor s veřejným zájmem. Soud na základě důkazů shromážděných ve správním spise a na základě konkrétních námitek žalobce ve správním a soudním řízení a na základě provedení dokazování nedospěl ani k závěru, že by vznikly rozdíly při posuzování skutkově shodných nebo podobných případů. V rámci dokazování provedeního v soudním řízení soud nedošel k závěru, že by nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav ve správním řízení, protože posudky obou PK MPSV závěry posudkových orgánů ze správního řízení potvrdily. V rámci celého správního a soudního dokazování byly zohledněny i veškeré zprávy MUDr. H.

K námitce žalobce, že žalovaná se nevypořádala s jeho námitkami, soud uvádí, že po porovnání námitek a napadeného rozhodnutí, které žalobce přiložil k žalobě, v rámci vyhodnocení přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí a dále ve spojení s provedeným dokazováním soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí bylo přezkoumatelné a žalovaná se se všemi námitkami žalobce vypořádala. Závěr o nedůvodnosti námitek potvrdilo pak provedené dokazování v soudním řízení.

K námitce o tom, že žalovaná na žádost žalobci nevydala kopii záznamu o jednání a posouzení zdravotního stavu, soud uvádí, že v záznamu ze dne 26. 11. 2009 je pouze uvedeno, že žalobce souhlasí se zasláním záznamu ošetřujícímu praktickému lékaři, že žalobce byl seznámen s výsledkem posouzení zdravotního stavu a poučen o dalším postupu. Tento záznam žalobce podepsal. Jiná žádost žalobce v záznamu uvedena není. K tomu soud dále uvádí, že podle zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, jmenovitě podle § 67b odst. 12 cit. zákona pacient má právo

- a) na poskytnutí veškerých informací shromážděných ve zdravotnické dokumentaci vedené o jeho osobě nebo v jiných zápisech vztahujících se k jeho zdravotnímu stavu; v případě autorizovaných psychologických metod a popisu léčby psychoterapeutickými prostředky má nárok na informace, jejichž obsahem je popis příznaků onemocnění, diagnóza, popis terapeutického přístupu a interpretace výsledků testů,
- b) v přítomnosti zdravotnického pracovníka nahlížet do dokumentů uvedených v písmenu a); v případě záznamů autorizovaných psychologických metod a popisu léčby psychoterapeutickými prostředky může nahlížet do záznamů týkajících se popisu příznaků onemocnění, diagnózy, popisu terapeutického přístupu a interpretace výsledků testů,
- c) na pořízení výpisů, opisů nebo kopií dokumentů uvedených v písmenu a); v případě autorizovaných psychologických metod a popisu léčby psychoterapeutickými prostředky má nárok na pořízení výpisů, opisů nebo kopií těch částí dokumentů, které se týkají popisu příznaků, diagnózy, popisu terapeutického přístupu a interpretace výsledků testů,
- d) určit osobu, která může být informována o jeho zdravotním stavu, nebo vyslovit zákaz podávání těchto informací jakékoliv osobě, a to při přijetí k poskytování zdravotní péče nebo kdykoliv po přijetí; pacient při určení osoby, která může být informována o jeho zdravotním stavu, zároveň určí, zda této osobě náleží též práva podle písmen b) a c); pacient může určení osoby nebo vyslovení zákazu

kdykoliv odvolat; právo pacienta na určení osoby nebo na vyslovení zákazu se nevztahuje na postup podle odstavců 10 a 11 a dále na podávání informací a na právo nahlížet do zdravotnické dokumentace nebo na pořizování výpisů, opisů nebo kopií podle zvláštních právních předpisů upravujících poskytování zdravotní péče, popřípadě činnosti související se zdravotní péčí; jde-li o pacienta, který nemůže s ohledem na svůj zdravotní stav určit osoby, které mohou být o jeho zdravotním stavu informovány, mají právo na aktuální informace o jeho zdravotním stavu osoby blízké.

Těchto práv se může žalobce domáhat i soudní cestou.

Dále má žalobce právo nahlédnout do každého správního spisu podle § 38 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Podle § 38 odst. 1 správního řádu účastníci a jejich zástupci mají právo nahlížet do spisu, a to i v případě, že je rozhodnutí ve věci již v právní moci (§ 73). Podle § 38 odst. 4 správního řádu s právem nahlížet do spisu je spojeno právo činit si výpisy a právo na to, aby správní orgán pořídil kopie spisu nebo jeho části. Podle § 38 odst. 5 odepřel-li správní orgán osobě nahlížet do spisu nebo jeho části, vydá o tom usnesení, které se oznamuje pouze této osobě. Podle § 38 odst. 5 správního řádu z nahlížení do spisu jsou vyloučeny jeho části, které obsahují utajované informace nebo skutečnosti, na něž se vztahuje zákonem uložená nebo uznaná povinnost mlčenlivosti; to neplatí o částech spisu, jimiž byl nebo bude prováděn důkaz, do takových částí spisu však může nahlížet pouze účastník řízení nebo jeho zástupce za předpokladu, že jsou předem seznámeni s následky porušení povinnosti mlčenlivosti o těchto skutečnostech a že o poučení je sepsán protokol, který podepíší. Ustanovení odstavce 4 se nepoužije.

Žalobce má rovněž právo nahlížet do soudního spisu a pořizovat si z něj kopie, čehož ostatně žalobce v souzené věci využil (pokud jde o soudní spis bez příloh, tj. bez správního spisu).

K námitce o tom, že žalovaná nevyhodnotila jeho celkovou výkonnost, pohyblivost a schopnost vykonávat denní aktivity a že není schopen vykonávat výdělečnou činnost osm hodin denně, soud poukazuje na výše uvedené závěry posudkových komisí PK MPSV, které se vypořádaly i s výkonností žalobce v souhrnu s posouzením jeho celkového zdravotního stavu a pracovní schopnosti a uvedly ve svých posudcích i pracovní rekomandace, na což soud pro stručnost toliko odkazuje.

K námitce žalobce v podání ze dne 7. 10. 2011 o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalované ze dne 2. 3. 2010 soud uvádí, že ji posoudil jako námitku navazující na žalobní bod o nepřezkoumatelnosti napadených rozhodnutí, tedy jednak namítaný ve lhůtě, jednak přezkoumatelný soudem z úřední povinnosti, a konstatuje, že nepřezkoumatelnost tohoto rozhodnutí neshledal. Žalobce namítl nepřezkoumatelnost vzhledem k dikci rozhodnutí a s ohledem na datum podání žádosti žalobce. K tomu soud uvádí, že žalovaná rozhodovala nikoli na základě žádosti žalobce, ale po kontrolní lékařské prohlídce, která byla stanovena při jednání dne 24. 11. 2008. Výrokem rozhodnutí žalované ze dne 2. 3. 2010 byla žalobci snížena od 24. 4. 2010 výše invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně. Podle § 56 odst. 1 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, *zjistí-li se, že důchod byl přiznán nebo je vyplácen ve vyšší částce, než v*

jaké náleží, nebo byl přiznán nebo se vyplácí neprávem, důchod se sníží nebo odejme nebo jeho výplata se zastaví, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byl vyplacen. Soud konstatuje, že z uvedeného výroku je zjevné a jasné, jak žalovaná rozhodla, a proto tento výrok shledala jako souladný se zákonem.

Soud zdůrazňuje, že PK MPSV v Hradci Králové ve svém posudku odkázala na HRCT plic a další léčbu, která nemohla být zhodnocena v posouzení zdravotního stavu žalobce ke dni 26. 7. 2011, protože jde o nález mladšího data (duben 2011). Soud posuzuje zdravotní stav žalobce nejpozději do 26. 7. 2010 a co nastalo po tomto datu, nemůže být předmětem tohoto soudního přezkumu. Skutečnosti, které nastaly po datu 26. 7. 2010, by mohly být zohledněny jedině v řízení, zahájeném později na žádost žalobce.

K věci samé soud dodává, že žalobce již po vypracování srovnávacího posudku žádné další dokazování nenavrhoval, a to ani jeho zástupce při jednání soudu dne 30. 11. 2011. Pokud by v dalším řízení o žádosti žalobce, podané žalované, žalobce předložil nové důkazy, například výstižnou odbornou zprávu, řádné odborné stanovisko anebo znalecký posudek, podle kterého by bylo na základě lékařské argumentace a dostatečných důkazů přezkoumatelným způsobem vyhodnoceno, že do 31. 12. 2009 byl žalobce plně invalidní, může pak na základě nové žádosti správní orgán a případně dále soud přezkoumat, zda je takový důkaz způsobilý vést k jinému rozhodnutí. Takový důkaz by musel vznést proti důkazům provedeným v tomto soudním řízení takové argumenty, které by byly natolik pádné, důvodné a přesvědčivé, aby ke změně závěru došlo.

S ohledem na výše uvedenou argumentaci učinil soud závěr o tom, že žalobce podle provedeného dokazování nebyl ke dni 26. 7. 2010 invalidní ve třetím stupni a tedy na jeho straně nebyly splněny podmínky nároku na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně. V napadeném rozhodnutí žalovaná učinila obsahově totožný závěr a proto její rozhodnutí v testu zákonnosti i právnosti obstálo. Soud proto žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s.

Žádnému z účastníků nepřiznal soud náhradu nákladů řízení, neboť žalobce nebyl úspěšný a žalovaná nemá právo na náhradu nákladů ze zákona (§ 60 odst. 1, 2 s.ř.s. a § 118d odst. 1 zákona č. 582/91 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí prostřednictvím Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci, k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Od 1. 1. 2012 se podává kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu.

V Olomouci dne 29. 11. 2011

JUDr. Martina Radkova
samosoudkyně